

การประยุกต์ใช้สื่อประสมผ่านกระบวนการสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต
คำพังเพยในวรรณคดีบทละครเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน
The Application of Multimedia through Synthesis Proverbial
Proverb in Literature of Khun Chang Khun Phaen

จันทน์ จันทร์เขียว¹ วิจิตรา โพธิสาร² และพิชานันท์ สนธิธรรม³
Jamnong Junkhiew¹, Wijittra Potisarn² and Pichanunt Sonthithum³

Received : July 15, 2019; Revised : August 28, 2019; Accepted : August 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน 2) เพื่อสร้างสื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน และ 3) เพื่อศึกษาผลการประยุกต์ใช้สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพย 2) สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ One sample t-test ผลการวิจัยดังนี้

---

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand; e-mail : jamnong_tokta@hotmail.com

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand; e-mail : wijittra.po@gmail.com

³คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand; e-mail : pichanut@gmail.com

ผลการสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน พบว่า เนื้อหาแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สุภาษิต คำพังเพยที่ตรงกับสำนวนไทย มีจำนวน 35 ประโยค และคติสอนใจที่เทียบได้กับสำนวนไทย มีจำนวน 7 ประโยค ผลการสร้างสื่อประสม พบว่า สื่อประสมประกอบด้วย ข้อความ ภาพกราฟิก เสียง และปฏิสัมพันธ์โต้ตอบผู้ใช้งาน ผลการประยุกต์ใช้สื่อประสม พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51)

คำสำคัญ (Keywords) : สื่อประสม, คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพย, วรรณคดีบทละครนอก, ขุนช้างขุนแผน

Abstract

The purposes of this research aimed 1) to synthesis proverbial proverb in literature of Khun Chang Khun Phaen, 2) to develop multimedia through synthesis proverbial proverb in literature of Khun Chang Khun Phaen, and 3) to study the application of multimedia through synthesis proverbial proverb in literature of Khun Chang Khun Phaen. The research was research and development method. The sampling consists 49 students who studied in the second semester of 2018 academic year in the major of Dramatic Arts, the faculty of Humanities and Social sciences at Surindra Rajabhat university. They were collected by a cluster random sampling. The research instruments included 1) a synthesis proverbial proverb questionnaire, 2) a multimedia of proverbial proverb in literature of Khun Chang Khun Phaen, 3) an achievement test, and 4) users' opinions questionnaire of the multimedia. The data analysis methods were content analysis, descriptive statistics which included mean and standard deviation, and inferential statistics used One sample t-test. The results showed that the synthesis proverbial proverb in literature of Khun Chang Khun Phaen revealed the content was separated to two modules including thirty-five proverbs which matched with Thai idiom and 7 proverbial sentences which matched with Thai idiom. Furthermore, the multimedia development showed the multimedia including text, graphic, sound, and interaction. Moreover, the application of multimedia showed the achievement mean scores had a higher significant than the standard

score at the .01. In addition, the users' opinions level in total of the multimedia showed the total was very good ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51).

Keywords : Multimedia, Proverbial Proverb, Literature, Khun Chang Khun Phaen

บทนำ (Introduction)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคอนสัต์สัคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้รักการอ่าน ตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กรกลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร (Office of the National Economic and Social Development Council, 2012 : 11) ในการนำเสนอด้านวัฒนธรรมซึ่งมีการถ่ายทอดทั้งลักษณะเป็นเรื่องเล่าต่อกันมานานจากรุ่นสู่รุ่น เรียกว่า นิทานพื้นบ้าน (Singhasritha, Saiyasopon, and Khaeram, 2016 : 63) หรือมีการนำไปเขียน เรียบเรียง ให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาจะถูกเรียกว่าเป็นวรรณกรรม และหากวรรณกรรมใดได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรจะกลายเป็นวรรณคดี เมื่อกล่าวถึงวรรณคดีไทย จะแสดงให้เห็นถึงความคิด จินตนาการ วรรณคดีสะท้อนภาพชีวิตและสภาพสังคมออกมาเช่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม ประเพณี ดังนั้นวรรณคดี จึงเป็นสิ่งสะท้อนภาพของมนุษย์ในอดีตตลอดจนสะท้อนให้เห็นขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของผู้คน ดังเช่นวรรณคดีบทละครเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน (Rutsamejam, 2018 : 13 - 14) ที่ชาวไทยส่วนมากรู้จักกันดี อันเป็นแบบฉบับของการดำเนินชีวิตของไทย จะเห็นว่าในการมุ่งสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชาและลักษณะของผู้เรียน เช่นการนำสื่อประสมมาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งในวงการการศึกษาสำหรับการใช้สื่อ คือ การวางกรอบแนวคิดและการสอนมาช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Saleh, 2015 : 212) อย่างไรก็ตามกระบวนการออกแบบเนื้อหาวิชาจำเป็นต้องมีความละเอียดรอบคอบ ซึ่งกระบวนการสังเคราะห์วรรณคดีมีข้อจำกัด การศึกษาควรเปิดโอกาสให้มี

การอภิปรายและรับข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Thomas and Rieth, 2011 : 13) ในงานวิจัยของ Hubenthala, O'Brien, and Taber (2011 : 192) ได้ออกแบบกรอบแนวคิดสำหรับโปสเตอร์เพื่อการศึกษาที่ส่งผลให้ผู้เรียนสนใจในการเรียน วิเคราะห์กระบวนการคิด เตรียมเส้นทางในการสร้างความรู้ให้กับผู้เรียน และเชื่อมต่อการเรียนรู้ ผ่านทางเว็บ โดยโปสเตอร์จะต้องดึงดูดสายตาและมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในโปสเตอร์และ หลักสูตร ซึ่งโปสเตอร์ถือเป็นสื่อประสมในรูปแบบหนึ่ง อาทิเช่น ภาพ ข้อความ กราฟิก เป็นต้น อีกทั้งเทคโนโลยีด้านสื่อประสมช่วยให้การออกแบบบทเรียนตอบสนองต่อแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ มากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึง ประสิทธิภาพของสื่อประสมสามารถเสริมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น (Bulut, 2019 : 15 – 17; Rusli, Negara, and Yasa, 2017 : 187 – 188; Scheiter, Schubert, and Schüler, 2018 : 91 -93)

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงได้ประยุกต์ใช้สื่อประสมผ่านกระบวนการสังเคราะห์ คติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน โดยมีกระบวนการสังเคราะห์เนื้อหา นำไปสู่การสร้างสื่อประสม ประยุกต์ใช้สื่อประสม และศึกษาผลการประยุกต์ใช้สื่อประสมต่อไป ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน และผู้ที่สนใจเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดด้านคติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อสังเคราะห์คติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน
2. เพื่อสร้างสื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน
3. เพื่อศึกษาผลการประยุกต์ใช้สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การสังเคราะห์คติพจน์ สุภาชิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละคร

นอก เรื่องขุนช้างขุนแผน ระยะที่ 2 การพัฒนาสื่อประสมเผยแพร่คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยใน
วรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน และระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้สื่อประสมเผยแพร่
คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน มีวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 3

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์ ประจำปีภาคเรียนที่ 2/ 2561 จำนวน 4,218 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดย
การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสังเคราะห์คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพย 2) สื่อ
ประสมเผยแพร่คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน 3)
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) แบบสังเคราะห์คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพย โดยศึกษา ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดเป็นประเด็นคำถาม สร้างแบบสังเคราะห์ฉบับร่างและนำไปเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้ววิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC)
โดยมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2) สื่อประสมเผยแพร่คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้าง
ขุนแผน โดยนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาจัดทำสื่อประสม ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา โดยแบ่ง
ออกเป็น 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง
ขุนช้างขุนแผน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ ประวัติความเป็นมา ประวัติผู้แต่ง และรูปแบบและคุณค่า
ของการประพันธ์ หน่วยที่ 2 คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง
ขุนช้างขุนแผน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ คดีพจน์ สุภาชิต และคำพิงเพย จากนั้นดำเนินการออกแบบ
บทดำเนินเรื่อง ออกแบบผังปะการัง และสร้างสื่อประสมที่มีองค์ประกอบของสื่อประสม ได้แก่
ข้อความ ภาพถ่าย ภาพกราฟิก วิดีโอ แอนิเมชัน เสียง และปฏิสัมพันธ์โต้ตอบผู้ใช้งาน จากนั้นนำสื่อ
ประสมที่สร้างขึ้นประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน จากนั้นหาค่าความเที่ยงตรง ได้
ค่าความเที่ยงตรง คະแนนเฉลี่ย คือ 4.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.32

3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดำเนินการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ให้สอดคล้อง
กับเนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัย

4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ จากนั้นนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (tryout) จำนวน 20 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.36 - 0.65 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.45 - 0.69 และค่าความเชื่อมั่น 0.92 จากนั้นทำการคัดเลือกข้อสอบมาสร้างแบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ

4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสม โดยศึกษา ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดเป็นประเด็นคำถาม สร้างแบบสังเคราะห์ฉบับร่างและนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้ววิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ และได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 และระยะที่ 3 ดังนี้

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

ผู้วิจัยประสานงานกับนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และครูนาฏศิลป์ จำนวน 30 คน จากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน และใช้แบบสังเคราะห์คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพย แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรม บันทึกเทป และภาพเคลื่อนไหวขณะสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

ในระยะนี้เป็นการออกแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) (Srisard et al. 2018 : 65) มีขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยทำการชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบก่อนเรียน เป็นระยะเวลา 30 นาที จากนั้นให้ใช้งานสื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบหลังเรียน เป็นระยะเวลา 30 นาที และทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสม ผู้วิจัยรวบรวมแบบทดสอบและแบบสอบถาม จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา และนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมหรือประเด็นหลัก และอธิบายเนื้อหา (Chantavanich, 2002 : 130) ร่วมกับเอกสารแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงสร้างข้อสรุปจากการวิจัย แล้วนำผลที่ได้ไปสร้างสื่อประสมต่อไป ในระยะที่ 2 วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และในระยะที่ 3 วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 (One sample t-test)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการสังเคราะห์ทัศนพจน์ สุภาชิต คำพังเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

ผลการสังเคราะห์ พบว่า แนวคิด คติสอนใจมากมายที่สอดแทรกในบทวรรณคดี ซึ่งแนวคิดสุภาชิต คำพังเพยที่พบจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนมีทั้งสุภาชิต คำพังเพยที่ตรงกับสำนวนไทย เมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที และสำนวนที่ไม่ตรงกับสุภาชิต คำพังเพยแต่เป็นสำนวนที่เทียบได้กับสุภาชิต คำพังเพย และมีจำนวนคำคมอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่ให้แง่คิดแก่ผู้อ่าน แต่มีอาจเทียบได้กับสุภาชิตคำพังเพย จึงจัดแบ่งเนื้อหาเพื่อการศึกษา ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สุภาชิต คำพังเพยที่ตรงกับสำนวนไทย และคติสอนใจที่เทียบได้กับสำนวนไทย ซึ่งรายละเอียดดังนี้

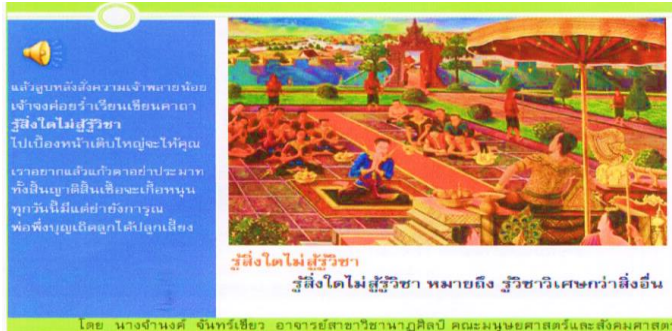
1. สุภาชิต คำพังเพยที่ตรงกับสำนวนไทย มีจำนวน 35 ประโยค ได้แก่ 1) ชิงสุกก่อนห้าม 2) นกสองหัว 3) หักด้ามพร้าด้วยเข่า 4) ซ้ำซ้ำได้พร้าสองเล่มงาม 5) ตีตนไปก่อนไข้ 6) หนามยอกเอาหนามบ่ง 7) รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา 8) ป่าพึ่งเสือเรือพึ่งพาย 9) อุดเปรี้ยวไว้กินหวาน 10) นอนสูงให้นอนคว่ำ นอนต่ำให้นอนหงาย 11) เถียงคำไม่ตลกปาก 12) น้อยหน้า 13) บ้านเมืองมีชื่อมีแป 14) กรวดน้ำคว่ำขัน 15) กว้าง 16) เกือบหอมรอมริบ 17) ตื่นก่อนไก่ 18) ว่านอนสอนง่าย 19) ศิษย์มีครู 20) ข้าวตาก 21) เรือนสามน้ำสี่ 22) กล้าหาญชาญชัย 23) ไก่เห็นตีนงูเห็นนมไก่ 24) งูปลาปลา 25) ตายดาบหน้า 26) ลับลมคมใน 27) สกฺลฺรณชาติ 28) จองหองพองขน 29) ลิ่นลม 30) รบราฆ่าฟัน 31) ผัดวันประกันพรุ่ง 32) สอพลอ 33) ปากโป้ง 34) เอาไม้ซีกไปตัดไม้ซุง และ 35) ก้มหน้า ตัวอย่างสุภาชิต คำพังเพย เช่น ชิงสุกก่อนห้าม หมายถึง ด่วนทำในสิ่งที่ไม่ควรแก้ว้ยหรือยังไม่ถึงเวลา

2. คติสอนใจที่เทียบได้กับสำนวนไทย มีจำนวน 7 ประโยค ได้แก่ 1) เมื่อน้อยให้เรียนวิชา ให้หาสินเมื่อเติบโตใหญ่ 2) ได้ยศแล้วไม่ควรเมา 3) ยามลูกขึ้นแม่ขมตรมหลายเท่า 4) รักตนให้

มากกว่าทรัพย์สิน 5) รักนวลสงวนตัว 6) ไม่เที่ยงแท้จริงจังสังขาร และ 7) ต้นรัก ดอกโศก ตัวอย่างคติสอนใจ เช่น เมื่อน้อยให้เรียนวิชา ให้หาสินเมื่อเติบโตใหญ่ หมายถึง คนเราควรใฝ่หาความรู้

ผลการสร้างสื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

ผลการสร้างสื่อประสม ตัวอย่างดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตัวอย่างสื่อประสมสำนวน “รู้สิ่งใดไม่รู้วิชา”

จากภาพที่ 1 เป็นการนำเสนอด้วยสื่อประสมประกอบด้วย ข้อความ ภาพกราฟิก เสียง และ ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบผู้ใช้งาน ในการนำเสนอสำนวน “รู้สิ่งใดไม่รู้วิชา” จะพบในตอนที่ปลายงาม ไปเยี่ยมขุนแผนในคุกและขุนแผนได้สั่งสอนลูกให้เป็นคนรักใฝ่การเรียนรู้

ผลการประยุกต์ใช้สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ สูงกว่า ร้อยละ 80

มีผลการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

รายการ	N	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49	34.59	1.62	11.205**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 คะแนนร้อยละ 80 คือ 32 คะแนนจากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าเฉลี่ย 34.59 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะเห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสมเผยแพร่คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพย ในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

คะแนน 4.50 - 5.00 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด 3.50 - 4.49 หมายถึง ฟังพอใจมาก 2.50 - 3.49 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด ผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสมเผยแพร่คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน

รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ส่วนนำของบทเรียน มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น (วัตถุประสงค์ เมนูหลัก ส่วนช่วยเหลือ)	4.45	0.50	ฟังพอใจมาก
2. เนื้อหาของบทเรียนมีความชัดเจน เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	4.59	0.50	ฟังพอใจมากที่สุด
3. เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมต่อผู้เรียน	4.47	0.50	ฟังพอใจมาก
4. ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.57	0.50	ฟังพอใจมากที่สุด
5. ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียน	4.61	0.49	ฟังพอใจมากที่สุด
6. การออกแบบระบบการเรียนการสอนเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	4.51	0.51	ฟังพอใจมากที่สุด
7. ความยาวของการนำเสนอแต่ละหน่วยเหมาะสม	4.67	0.52	ฟังพอใจมากที่สุด
8. ออกแบบหน้าจอเหมาะสม ง่ายต่อการใช้ สัดส่วนเหมาะสม สวยงาม	4.55	0.58	ฟังพอใจมากที่สุด
9. ขนาด สีของตัวอักษร ชัดเจน สวยงามอ่านง่าย เหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.65	0.48	ฟังพอใจมากที่สุด
10. ภาพกราฟิกเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา และมีความสวยงาม	4.53	0.50	ฟังพอใจมากที่สุด
11. คุณภาพการใช้เสียงดนตรีประกอบบทเรียนเหมาะสม ชัดเจน น่าสนใจ ชวนคิด น่าติดตาม	4.73	0.45	ฟังพอใจมากที่สุด
12. การออกแบบปฏิสัมพันธ์ให้โปรแกรมใช้ง่าย สะดวก	4.69	0.47	ฟังพอใจมากที่สุด
13. มีการโต้ตอบกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.48	ฟังพอใจมาก
14. การใช้งานสื่อประสมง่ายไม่ซับซ้อน สะดวกต่อการใช้งาน	4.59	0.54	ฟังพอใจมากที่สุด
โดยรวม	4.57	0.51	ฟังพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสมเผยแพร่คติพจน์ สุภาษิต คำพังเพยในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน โดยรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.51$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบแนวคิดคติสอนสอนใจมากมายที่สอดแทรกในบทวรรณคดี ซึ่งแนวคิด สุภาษิต คำพังเพยที่ตรงกับสำนวนไทย อ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันทีและมีสำนวนไม่ตรงกับ สุภาษิต คำพังเพยแต่เป็นสำนวนที่เทียบได้กับสุภาษิต คำพังเพยและมีสำนวนคำคมอื่น ๆ อีกเป็น จำนวนมากที่ทำให้คิดแก่ผู้อ่าน อาจเป็นเพราะวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน เป็นวรรณคดีที่ นอกจากจะดีเด่นในลักษณะ การแต่งแล้วยังดีเด่นในด้าน การประพันธ์และแง่ด้านภาษา การ เลือกใช้คำ การเล่นสัมผัสสระ การใช้สำนวนโวหาร สำนวนต่าง ๆ ซึ่ง Satawethin (1975 : 79) อธิบายว่า คำคม สุภาษิต คำพังเพยที่สอดแทรกในวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน มีมากมายที่ปรากฏ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับผล การศึกษาของ Janpen (2016 : 13) ที่ได้ศึกษานิราศขุนช้างขุนแผน : จากบทเสภาถึงบทนิราศ พบว่า นิราศเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นผลงานวรรณกรรมของ ฉันทน์ ขำวิไล ซึ่งนำเนื้อหาจากบทเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผนมานำเสนอใหม่ในรูปแบบของนิราศวรรณคดีโดยใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภท กลอนนิราศมีความยาวรวมทั้งสิ้น 4,087 คำกลอนซึ่งนับว่าเป็นนิราศวรรณคดีเรื่องที่มีความยาวมาก ที่สุด

จากผลการสร้างสื่อประสม พบว่า สื่อประสมประกอบด้วย ข้อความ ภาพกราฟิก เสียง และ ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบผู้ใช้งาน ที่เน้นขั้นตอนการสร้างสื่อประสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Puranawit and Pathom-aree (2016 : 23) ที่มีการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็น ทางการก่อนการสร้างสื่อประสม นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornwattanukul (2015 : 42) ที่สื่อประสม ประกอบด้วย ข้อความ ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบวิดีโอ และการปฏิสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Manpan (2016 : 12) ที่สื่อประสม ประกอบด้วยเนื้อหา เสียง แอนิเมชัน ภาพ และการปฏิสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ampuch and Potisarn (2018 : 64) ที่สื่อ ประสม ประกอบด้วยข้อความ ภาพ กราฟิก เสียง วิดีโอภาษามือ และปฏิสัมพันธ์

จากผลการประยุกต์ใช้สื่อประสม พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Manpan (2016 : 93 - 95) อย่างไรก็ตาม ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ampuch and Potisarn (2018 : 64) ในการ

ออกแบบและพัฒนาสื่อประสม เรื่อง ประชาคมอาเซียน ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประสมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Puranawit and Pathom-aree (2016 : 24) ซึ่งนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนพร้อมกับการใช้สื่อประสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.25) Pornwattanukul (2015 : 70 - 71) ที่ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการเรียนกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก โดยใช้สื่อประสมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.10)

กล่าวโดยสรุป ผู้เรียนสามารถเกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเกี่ยวกับคดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยที่พบในวรรณคดีบทละครเสภา เรื่อง ขุนช้างขุนแผนผ่านสื่อประสมได้ ซึ่งถือว่าเป็นการประยุกต์ใช้สื่อประสมเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสังเคราะห์คดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่อง ขุนช้างขุนแผนจะทำให้ทราบถึงแนวคิดการปฏิบัติในการดำรงชีวิตถูกต้องตามหลักธรรมคำสอน ทำให้มนุษย์รู้จักหลักการ ความมีเหตุผลผลในการไตร่ตรองสิ่งต่าง ๆ และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามนักวิจัยสามารถนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีการอื่น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการจัดเสวนา มาใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ และหลากหลายมากขึ้น

1.2 ในการนำสื่อประสมคดีพจน์ สุภาชิต คำพิงเพยที่ปรากฏในวรรณคดีบทละครนอก เรื่องขุนช้างขุนแผน ไปใช้กับผู้เรียน ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของเครื่องมือ คุณสมบัติของคอมพิวเตอร์ และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย เพื่อให้การใช้สื่อประสมนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาสื่อประสมในประเด็นอื่น เช่น เนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือความรู้รอบตัวที่น่าสนใจ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

2.2 ควรมีการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่สร้างแรงจูงใจในการศึกษาวรรณคดีไทย เพื่อเยาวชนไทยเห็นความสำคัญและคุณค่าของวรรณคดีไทย ช่วยกันรักษาวรรณคดีไว้ด้วยความหวงแหน เพื่อให้เป็นวรรณคดีประจำชาติ มีความยั่งยืน และอยู่คู่แผ่นดินไทยตลอดไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิตติยา รัศมีแจ่ม. (2561). “วรรณคดีไทยในยุคประเทศไทย 4.0”. *วารสารสารสนเทศ*. 17(1) : 13 - 23.
- คีตรามิลล์ ปุณณะวิทย์ และวสุ ปฐมอารีย์. (2559). “การพัฒนาสื่อประสมเพื่อปรับเจตคติทางการเรียนวิชาเทคนิคปฏิบัติการชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5”. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. 15(2) : 22-26.
- เจือ สตะเวทิน. (2518). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์.
- นพดล จันท์เพ็ญ. (2559). “นิราศขุนช้างขุนแผน : จากบทเสภาถึงบทนิราศ”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 7(2) : 13-38.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2561). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรสุดา พรวัฒนกุล. (2558). *การศึกษาผลการเรียนรู้วรรณคดีไทย กลอนบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อประสม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุดสะดาพอน สิงสีทา, คณินนิตย์ ไสยโสภณ, และประทีป แชร่มย์. (2559). “วิเคราะห์นิทานพื้นบ้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*. 18(2) : 61 – 73.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2545). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อลงกรณ์ อัมพูช และวิจิตรา โพธิสาร. (2561). “การออกแบบและพัฒนาสื่อประสม เรื่อง ประชาคมอาเซียน ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 9(2) : 60 – 66.
- เอกชน มั่นปาน. (2559). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อมัลติมีเดียของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยวรรณคดีเรื่อง สังข์ทอง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

- Bulut, R. (2019). "An Analysis of the Effects of Multimedia Teaching on Student Achievement." **International Journal of Progressive Education**. 15(1) : 1 - 22.
- Hubenthala, M., O'Brien, T., and Taber, J. (2011). "Posters that Foster Cognition in the Classroom: Multimedia Theory Applied to Educational Posters." **Educational Media International**, 48(3). 193 – 207.
- Rusli, M., Negara, I., and Yasa, K. R. (2017). "The Effect of Animation in Multimedia Computer-Based Learning and Learning Style to the Learning Results." **Turkish Online Journal of Distance Education**. 18(4). 177-190.
- Saleh, I. (2015). "Revisiting the Notion of Invisible College : Digital Multiple Literacies and Media Educators." **Journal of Education Research**. 9(2). 211 - 224.
- Scheiter, K., Schubert, C., and Schöler, A. (2018). "Self-Regulated Learning from Illustrated Text: Eye Movement Modelling to Support Use and Regulation of Cognitive Processes during Learning from Multimedia." **British Journal of Educational Psychology**. 88(1) : 80 - 94.
- Thomas, C. N. and Rieth, H. J. (2011). "A Research Synthesis of the Literature on Multimedia Anchored Instruction in Preservice Teacher Education." **Journal of Special Education Technology**. 26(2) : 1 - 22.

Translated Thai References

- Rutsamejam, K. (2018). "Thai Literature in Thailand 4.0 Era." **Journal of Information**. 17(1) : 13 - 23. [In Thai]
- Puranawit, K. and Pathom-aree, W. (2016). "Development of Multimedia for Learning Attitude Improvement of Biological Laboratory Techniques Subject for Grade 11 High School Students." **Research Journal Rajamangala University of Technology Thanyaburi**. 15(2) : 22-26. [In Thai]
- Satawethin, C. (1975). **Literary Criticism**. Bangkok : Sutthisarn Printing. [In Thai]

- Janpen, N. (2016). “Nirat Khun Chang Khun Phaen : From Sepha Literature to Nirat Literature” **Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University**. 7(2) : 13-38. [In Thai]
- Srisa-ard, B. et al. (2018). **Fundamentals of Educational Research**. 8th ed. Department of Educational Research and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University. [In Thai]
- Pornwattanakul, P. (2015). **A Thai Literature Learning Achievement Study on Ramakien Episode of Narai Prab Nonthok of Mattayomsuksa 2 Students Using Multimedia**. Master of Education in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Rangsit University. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2012). **Summary of the 11th National Economic and Social Development Plan between 2012 - 2016**. Bangkok : Office of the National Economic and Social Development Council. [In Thai]
- Singhasritha, S., Saiyasopon, K., and Khaeram, P. (2016). “The Analysis of Lao Folktale in The Lao People’s Democratic of Lao PDR.” **Journal of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University**. 18(2) : 61 – 73. [In Thai]
- Chantavanich, S. (2002) . **Qualitative Research Methods**. 10th ed. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [In Thai]
- Ampuch, A. and Potisarn, W. (2018). “Designing and Developing Multimedia about ASEAN Community of Hearing Impaired Students.” **Art and Architecture Journal Naresuan University**. 9(2) : 60 – 66. [In Thai]
- Manpan, E. (2016). **A Study on Grade 5 Students Learning Achievement of Sungthong in the Thai Language Subject Area Through Multimedia Lessons**. Master of Education in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Rangsit University. [In Thai]